

نمونه سؤال امتحانی   دی ماه ۹۶   درس: جامعه‌شناسی

گروه یازدهم انسانی

ردیف	«سؤالات»	نمره										
الف)	<p>۱. درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان ذهنی قرار می‌گیرد.</p> <p>ب) امتداد تاریخی و گستره جغرافیایی فرهنگ‌های گوناگون یکسان نیست.</p> <p>پ) در استعمار فرانسه، استعمارگران پنهان و مجریان آن‌ها آشکارند.</p> <p>ت) قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از استعمار، بیش‌تر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت.</p>	۱										
ب)	<p>۲. عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب پر کنید.</p> <p>الف) ... حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.</p> <p>ب) فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد را ... می‌نامند.</p> <p>پ) یکی از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی، دوران خلافت است که از زمان ... آغاز شد.</p> <p>ت) ... را می‌توان به فرعونیت آشکار یا تفرعی عریان ترجمه کرد.</p>	۱										
پ)	<p>۳. عبارت‌های سمت راست را به مفاهیم مربوط به آن در سمت چپ متصل کنید. (یک مفهوم اضافی است.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">(الف) اومانیسیم</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">(۱) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(ب) سکولاریسم پنهان</td> <td style="padding: 5px;">(۲) پدیده‌ای که در ابعاد مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر و ادبیات ظهور یافت.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(پ) سکولاریسم آشکار</td> <td style="padding: 5px;">(۳) اباحت و مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(ت) سکولاریسم</td> <td style="padding: 5px;">(۴) شیوه‌ای که بخش‌هایی از عقاید معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی به خدمت می‌گیرند.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">(ث) لیبرالیسم</td> <td></td> </tr> </table>	(الف) اومانیسیم	(۱) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب.	(ب) سکولاریسم پنهان	(۲) پدیده‌ای که در ابعاد مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر و ادبیات ظهور یافت.	(پ) سکولاریسم آشکار	(۳) اباحت و مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان	(ت) سکولاریسم	(۴) شیوه‌ای که بخش‌هایی از عقاید معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی به خدمت می‌گیرند.	(ث) لیبرالیسم		۱
(الف) اومانیسیم	(۱) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب.											
(ب) سکولاریسم پنهان	(۲) پدیده‌ای که در ابعاد مختلف فرهنگ غرب نظیر هنر و ادبیات ظهور یافت.											
(پ) سکولاریسم آشکار	(۳) اباحت و مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان											
(ت) سکولاریسم	(۴) شیوه‌ای که بخش‌هایی از عقاید معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی به خدمت می‌گیرند.											
(ث) لیبرالیسم												

ردیف	«سؤالات»	نمره
ت	<p>به سؤالات چهارگزینه‌ای زیر پاسخ دهید.</p> <p>۴. استعمار از قرن ... به بعد توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن ... به اوج خود رسید.</p> <p>(۱) هفدهم - بیستم (۲) هفدهم - نوزدهم (۳) پانزدهم - بیستم (۴) پانزدهم - نوزدهم</p> <p>۵. انقلاب فرانسه ریشه در همه موارد زیر دارد؛ به جز ...</p> <p>(۱) الهام از انقلاب‌های سیاسی اروپا (۲) حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس (۳) تغییرات اجتماعی ناشی از انقلاب صنعتی (۴) اندیشه‌های فلسفی روشنگری</p> <p>۶. کدام کشورها در شرایط نیمه استعماری به سر می‌بردند؟</p> <p>(۱) هند، چین، ایران (۲) هند، ایران، عثمانی (۳) چین، عثمانی، ایران (۴) چین، هند، عثمانی</p> <p>۷. روابط بین الملل متأثر از چیست؟</p> <p>(۱) قدرت نظامی و هویت نژاد و قومی (۲) ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف (۳) گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و ویژگی‌های جغرافیایی (۴) حاکمیت و قدرت سیاسی و ظرفیت فرهنگی برتر</p>	۱
ث	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>۸. چه زمانی فرد در محدوده جهان ذهنی خود زندگی می‌کند؟</p> <p>۹. دو نمونه از فرهنگ‌هایی که با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کنند، را نام ببرید.</p> <p>۱۰. مدینه تغلب چگونه جامعه‌ای است؟</p> <p>۱۱. پیامد غلبه قدرتهایی مانند سلجوقیان و خوارزمشاهیان بر فرهنگ اسلامی چه بود؟</p> <p>۱۲. روشنگری در دو سده هفدهم و هجدهم، بیش‌تر چه رویکردی داشت؟</p> <p>۱۳. در هنر مدرن، توجه هنرمندان بر کدام ابعاد انسان تمرکز می‌یابد؟</p> <p>۱۴. حقوق فطری الهی انسان با چه ابزارهای معرفتی شناخته می‌شد؟</p> <p>۱۵. فرهنگ امپراتوری و سلطه، جامعه جهانی را به چه بخش‌هایی تقسیم می‌کند؟</p>	۴
ج	<p>به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید.</p> <p>۱۶. دیدگاه کسانی که جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند را توضیح دهید.</p> <p>۱۷. از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی، «مسئولیت و تعهد» را توضیح دهید.</p> <p>۱۸. شیوه عمل استعمار نو را توضیح دهید.</p> <p>۱۹. تفاوت راهبردی استبداد تاریخی - قومی با استبداد استعماری را بیان کنید.</p> <p>۲۰. روشنگری با رویکرد دنیوی و این جهانی به کمک شناخت عقلی چه پیامدی را به همراه دارد؟</p> <p>۲۱. تحریقاتی که در مسیحیت رخ داد دو پیامد به همراه داشت. آن‌ها را بیان کنید.</p> <p>۲۲. پیامد فرو ریختن اقتدار کلیسا را توضیح دهید.</p> <p>۲۳. مراحل چهارگانه در فرآیند تکوین نظام نوین جهانی را بیان کنید.</p> <p>۲۴. دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی چه انگیزه‌ای داشتند؟</p> <p>۲۵. چرا فرایند جهانی شدن مخالفانی را نیز دارد؟</p> <p>۲۶. چرا ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین نقش را در توزیع جهانی فرهنگ غربی ایفا می‌کند؟</p> <p>۲۷. به چه علت وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد؟</p>	۱۲
	جمع کل	۲۰

۱۸. در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و ساز و کارهای غیر مستقیم، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۱۹. استبداد قومی به رغم هویت غیر اسلامی خود، به دلیل این که عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با حضور قدرتمند و توانمند فرهنگ اسلامی دوری می‌گزید و تلاش می‌کرد با رعایت ظواهر اسلامی، پوشش دینی خود را حفظ کند، اما استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کند، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.

۲۰. به دلیل این که مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم یعنی دین بدون شریعت و بدون مذهب (لامذهبی) ختم می‌شود و هنگامی که به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی و دانش سکولار را پدید می‌آورد.

۲۱. ۱- از جهت نظری مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول به تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.
۲- مسیحیان و از جمله ارباب کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری رم به سوی نوعی دنیاگرایی عملی گام برداشتند. ارباب کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را تحت پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کردند.

۲۲. موجب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به دلیل رویکرد دنیوی خود برای حذف کلیسا به جای آن که عملکرد ارباب کلیسا را مورد انتقاد قرار دهند، به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند و بدین ترتیب، حرکتی دنیوی را آغاز کردند که حتی به دنبال توجیه دینی و معنوی خود نیز نبود.

۲۳. اول: پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار
دوم: پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
سوم: به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان فراماسونری
چهارم: ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

۲۴. آنان انگیزه دینی نداشتند و همان‌گونه که ابتدا حرکت‌ها پروتستانی را برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد یک سیاست سکولار به خدمت گرفتند اینک از تبلیغ مسیحیت برای بسط جهانی قدرت خود استفاده می‌کردند، آنان با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر تأثیر می‌گذاشتند.

۲۵. زیرا ابعاد اقتصادی و سیاسی جهانی شدن در حال حاضر به گونه‌ای نیست که انسجام مطلوب جهانی را به دنبال آورد، بلکه چالش‌ها و تضادهایی را پدید می‌آورد. چالش‌هایی که مقابله با آنها، بیش‌تر توسط جنبش‌هایی انجام می‌شود که فراتر از مرزهای سیاسی دولت‌ها عمل می‌کنند.

۲۶. زیرا این علوم موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های معنوی و دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند. این پدیده، فرهنگ‌ها را از نظر علمی که مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی و قدسی‌شان باشد، محروم می‌گرداند.

۲۷. زیرا کشورهای غربی بعد از آن که با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی بخش کشورهای استعمار زده مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمار زده را به رسمیت می‌شناسند، اما اقتصاد وابسته کشورهای استعمار زده، دولت‌های مستقل این کشورها را ناگزیر از قرار گرفتن در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت می‌کنند.

۱. الف) نادرست؛ جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان تکوینی قرار دارد.
ب) درست
پ) نادرست؛ در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجربان آنها آشکارند.
ت) درست

۲. الف) فرهنگ
ب) مدینه فاسقه
پ) رحلت رسول خدا
ت) اومانیسیم

۳. ۱) ت (سکولاریسم)
۲) الف (اومانیسیم)
۳) ث (لیبرالیسم)
۴) ب (سکولاریسم پنهان)

۴. گزینه‌ی «۴»
قرن یازدهم - قرن نوزدهم

۵. گزینه‌ی «۱»
الهام گرفته از انقلاب‌های سیاسی اروپا

۶. گزینه‌ی «۳»
چین، عثمانی، ایران

۷. گزینه‌ی «۲»
ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف.

۸. وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد.

۹. فرهنگ صهیونیسم بین‌الملل و فرهنگ سرمایه‌داری

۱۰. جامعه‌ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

۱۱. آشکار شدن کامل ظرفیت‌های فرهنگی اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن

۱۲. عقل‌گرایانه

۱۳. ابعاد جسمانی و زیبایی‌های بدنی آنها

۱۴. وحی و عقل

۱۵. مرکز - پیرامون

۱۶. این گروه، جهان طبیعی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. از نظر این گروه، ذهن افراد و فرهنگ جامعه نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است. این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

۱۷. از جمله ارزش‌هایی هستند که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم می‌سازند و زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کنند. رویکردهای تقدیرگرایانه و غیرمسئول با از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ، زمینه نفوذ و تسلط فرهنگ بیگانگان را فراهم می‌سازند.